

To brødre

Harald Stolt-Nielsen, Lene Skogstrøm & Fredrik Hager-Thoresen

Publisert: 29. april 2020 til d.d.

Aftenposten

Metoderapport

Skup 2021

To brødre

1. Innledning	4
2. Metode	5
2.1 Hvordan finne det rette caset	5
2.2 Tilstedeværelse under fengslingsmøtene	6
2.3 Den tillitsskapende kildepleien	7
2.4 Barnevernsdokumentene	8
2.5 Å lage en søkbar database	9
2.6 Slik fikk vi barnevernstjenesten i tale	11
2.7 Ny kunnskap: Den spesielle oppbyggingen av Oslos barnevern	12
2.8 Kildejobbing i nærmiljøet	12
2.9 Regnestykket: Hvor mye koster ungdomskriminelle samfunnet?	13
2.9.1 Barnevernets akuttinstitusjon for ungdom	13
2.9.2 Oslo kommune opprettet en egen institusjon for brødrene	13
2.9.3 Flybilletter til Irak	13
2.9.4 Varetekt og soning ved ungdomsenhetene	14
3. Ethiske utfordringer	14
3.1 Anonymisering	14
3.2 Ivaretagelse av guttene	14
3.3 Samtykke fra foreldre	15
3.4 Tilgang til barnevernsdokumenter uten samtykke	15
4. Formidling	16
4.1 Kapitler og bokmerkefunksjon	16
4.2 Dokumenthaugen som vokser	16
4.3 Ikke tradisjonelle pressebilder	16
5. Funn	17
6. Konsekvenser	18
7. Avslutning	19
8. Vedlegg	21

Innsendere:

Harald Stolt-Nielsen (journalist): harald@aftenposten.no - 464 12 366

Lene Skogstrøm (journalist): lene@aftenposten.no - 911 64 211

Fredrik Hager-Thoresen (utvikler): fredrik.hager.thoresen@aftenposten.no - 951 99 877

Takk til:

Tonje Egedius, Stig B. Hansen, Torstein Ringnes og Christen Pedersen, som alle har hatt viktige bidrag i arbeidet. Og til en rekke andre kolleger som har bistått med arbeidet.

Publisert:

Fra 29. april 2020 til d.d.

Kontaktperson:

Harald Stolt-Nielsen: harald@aftenposten.no - 464 12 366

Redaksjon:

Aftenposten

Postboks 1178 Sentrum

0107 Oslo

1. Innledning

Våren 2019 drar to statsråder til Mortensrud for å vise at de tar ungdomskriminaliteten på alvor. Temaet er brennhett og står høyt på den politiske dagsordenen: Oslo har rekordmange unge, kriminelle gjengangere. Det viser politiets årlige Salto-rapport.

182 ungdommer står bak nesten halvparten av kriminaliteten blant unge under 18 år. Totalt har de utført 1385 straffbare forhold bare i 2018.

Hvem er disse ungdommene?

I januar 2019 begynte Aftenpostens krimjournalist Harald Stolt-Nielsen å lete etter den beste historien som kunne forklare hvorfor noen unge gutter i Oslo blir tungt kriminelle allerede fra de er 13 år gamle. Gutter som er under den kriminelle lavalderen på 15 år og dermed for unge til å straffes.

Vi ville forstå hvorfor gjengangerne havnet på gata, i en hverdag med macheter, narkotikasalg og vold. Og vi ville undersøke: Virker systemet som skal stoppe dem og få dem ut av kriminaliteten? Eller svikter det?

Det var vanskelig å finne caset vi søkte, men da sommeren kom, løsnet det da vi fikk høre om to brødre på 14 og 15 år.

Arbeidet vårt skulle vise at brødrene var politianmeldt over 136 ganger, og at barnevernet hadde mottatt 112 bekymringsmeldinger om dem. Advarslene var mange og strakk seg over tid.

Hvorfor klarte likevel ingen å hindre to brødre fra et vanlig nabolag i Oslo i å bli to av byens tyngste ungdomskriminelle?

Vi har anonymisert dem, og kalt dem "Ahmed" og "Hamza".

"Hamza fremstår som en av de mest aktive ungdomskriminelle i området Tøyen/Grønland (...). Det er tydelig for politiet at han ikke kommer til å slutte med dette så lenge det ikke får noen konsekvenser for ham", skrev politiet i en bekymringsmelding.

Brødrene har begått grove ran, solgt narkotika, truet og utøvd vold. Mange var redd dem.

- Systemet er ikke rigget for sånne som dem, sa barnevernslederen med ansvar å hjelpe guttene.

Lene Skogstrøm arbeider mye med barnevernssaker og har lang erfaring med feature og historiefortelling. Harald Stolt-Nielsen har flere års erfaring som krimjournalist og har jobbet mye med ungdomskriminalitet i Oslo.

I over åtte måneder jobbet vi for å kunne dokumentere hvordan “Hamza” og “Ahmed” kunne utvikle seg til å bli to av Oslos verste ungdomskriminelle - foran øynene på skolen, politiet og barnevernet.

Totalt har Aftenposten publisert over 20 saker i prosjektet *To brødre*. Vi avdekket blant annet store hull, mangelfull oppfølging og kritikkverdige forhold hos barnevernstjenesten i Oslo kommune. I etterkant av publiseringen har Fylkesmannen kommet frem til at Oslo kommune brøt loven i oppfølgingen av de to brødrene.

2. Metode

Etter mange måneders arbeid, satt vi på en godt dokumentert historie som har rystet både lesere og fagfolk, og ført til omfattende debatt. Men det var ikke gitt at vi skulle klare å rulle opp hva som egentlig hadde skjedd med disse guttene.

For å komme dit, var vi avhengig av å:

- Vinne guttenes og deres advokaters tillit gjennom tålmodig og langvarig kildepleie
- Få ut barnevernsdokumentene og finne en måte å sortere det store datamaterialet på
- Få fritatt barnevernet fra taushetsplikten og få dem i tale
- Følge fengslingsmøter og rettssaken mot guttene
- Gjøre en rekke intervjuer med kilder i barnevernet, politiet, skolen, familien og nærmiljøet
- Finne en ny måte å fortelle en kompleks sak på

2.1 Hvordan finne det rette caset

Harald tok mange av kildemøtene med politi og advokater. Lene brukte kildenettet sitt innen barnevern og forskning.

Arbeidet med å finne et godt case som kunne belyse problemstillingene vi ønsket å sette søkelys på, skulle vise seg å være tidkrevende.

Vi satte tidlig noen kriterier for caset:

- Måtte være under 18 år.
- Måtte oppfylle politiets beskrivelse av ung gjenganger. Det vil si å ha begått tre eller flere straffbare forhold i løpet av et kalenderår.
- Måtte bo i Oslo.

Vinteren og våren 2019 hadde vi samtaler med ansatte i Oslo politidistrikt, barnevernstjenesten, Oslo kommune og andre aktuelle etater for å høre om de kjente til noen som passet.

8. mai 2019 publiserte Oslo kommune i samarbeid med Oslo politidistrikt rapporten Barne- og ungdomskriminalitet i Oslo (Salto-rapporten). Som de foregående årene,

viste rapporten at det i 2018 hadde vært en økning av unge gjengangere. Men for første gang inneholdt rapporten en liste over 38 ungdommer som hadde begått 10 straffbare forhold eller mer i 2018.

Listen inneholdt fakta om fødselsår, kjønn, bydel, alder ved første forhold, antall straffbare forhold de siste årene og hvor mange år hvor ungdommen hadde vært en såkalt ung gjenganger. Denne listen fanget vår interesse. Kanskje fantes caset vårt her?

27. juni 2019 møtte Harald to personer fra Oslo politidistrikt med ungdomskriminalitet i Oslo og listen fra Salto-rapporten som tema. På listen sto to brødre som politidistriktet brukte "utrolig store ressurser" på. Brødrene ble beskrevet som langt inne i en kriminell løpebane med over 100 straffbare forhold på seg og svært aktive i et miljø hvor ran, trusler, vold og narkotikasalgsalg var vanlig. Harald fikk ikke opplyst identiteten deres. Men han fikk vite at det var snakk om to brødre, hvor gamle de var og at barnevernet og fylkesnemnda var inne i bildet.

I løpet av juli kontaktet vi en rekke advokater som jobber opp mot barnevernet og flere i politiet for å identifisere. Til slutt fikk vi navnene deres og hvilken bydel de bodde i. Dermed kunne vi slå fast at de to brødrene var helt i toppen av politiets liste over unge gjengangere. Vi bestemte oss for å kartlegge dem og gjøre et dypdykk i historien deres.

Men sensommeren 2019 var det stille rundt brødrene. Det hadde sine naturlige grunner, skulle det vise seg.

9. september fikk vi tips om å følge med på fengslingslistene for Oslo tingrett neste dag.

Dagen etter ble de to brødrene varetektsfengslet i Oslo tingrett. De var siktet for grovt ran, frihetsberøvelse og trusler. Begge hadde nå fylt 15 år og var dermed over den kriminelle lavalderen.

2.2 Tilstedeværelse under fengslingsmøtene

Høsten 2019 tilbragte guttene i hvert sitt fengsel. Tilstedeværelse under fengslingsmøtene i Oslo ble derfor viktig for oss. Den yngste deltok via videolink fra ungdomsenheten i Bergen. Harald fulgte fengslingsmøtene og holdt kontakten med advokatene.

Han fikk ikke være til stede under det første fengslingsmøtet, men etterpå fikk han treffe begge brødrenes advokater og den ansvarlige politiadvokaten. På disse møtene brukte Harald mye tid på å bygge tillit og forklare hvorfor vi ønsket å få innsikt i saken og være til stede under fengslingsmøtene. Det ble også arrangert et møte med foreldrenes respektive advokater, for å etablere en dialog og gjøre våre intensjoner klare.

Det er referatforbud fra fengslingsmøter, men de skal som hovedregel være åpne. Men når de siktede er under 18 år, får mediene svært sjelden tillatelse til å være til stede. Under det andre fengslingsmøtet, 24. september, valgte domstolen å la Harald være til stede, men under forutsetning av at han ble pålagt taushetsplikt. Domstolen fant ikke referatforbudet tilstrekkelig. Denne løsningen ble valgt i alle fengslingsmøtene, selv om Harald argumenterte for at referatforbudet var tilstrekkelig.

Det er et dilemma å bli pålagt taushetsplikt mot å få være til stede under et fengslingsmøte. Det er ikke noe man ønsker. Men i dette tilfellet var det viktigste å bygge tillit hos de to brødrene og overfor partene. Ettersom brødrene på dette tidspunktet var under 18 år, kunne de ikke varetektsfengsles for mer enn 14 dager av gangen. Fengslingsmøtene ga oss jevnlig mulighet til å møte brødrene og kommunisere med dem. Mellom disse møtene brukte vi mye tid på å snakke med de involverte partene og samle inn dokumentasjon på guttenes historie. (se pkt 2.3)

I tillegg ga fengslingskjennelsene nyttig informasjon som kunne brukes senere. Totalt var Harald til stede på 16 fengslingsmøter før hovedforhandlingen begynte i Oslo tingrett i januar 2020.

2.3 Den tillitsskapende kildepleien

Avgjørende for saken, var å bygge tillit hos brødrene slik at de ville la seg intervju. Det var en viktig årsak til at vi valgte å være til stede i fengslingsmøtene til tross for at vi ble pålagt taushetsplikt.

Til å begynne med var de avvisende. Etter det tredje fengslingsmøtet var svaret: "Da skal jeg ha 8000 kroner", noe vi selvsagt ikke kunne gå med på. Det som imidlertid var klart, var at vi hadde å gjøre med sårbare kilder under 18 år, som ikke var vant til å uttale seg i media.

Vi sendte nå en skriftlig forespørsel til brødrene via deres forsvarere hvor vi la frem hvorfor vi ønsket å intervju dem og foreslo premissene for et intervju. Blant annet at intervjuet ville være anonymt, og at brødrene og advokatene ville få mulighet til å lese gjennom det før publisering. De ønsket fortsatt ikke å la seg intervju.

Guttenes forsvarere var enig med oss i at dette var en viktig sak med stor samfunnsmessig interesse. Høsten 2019 brukte vi mye tid på samtaler med dem om at det var i deres klienters interesse å la seg intervju. En sak utelukkende bygget på barnevernsdokumentene kunne fremstå som lite balansert. Til slutt var de også overbevist om at det var best hvis brødrene lot seg intervju, men det var til syvende og sist opp til dem.

Kort tid før rettssaken ble den ene av brødrene løslatt fra varetekt. Igjen spurte vi via forsvareren hans om han kunne tenke seg å snakke med oss. Da hadde han ombestemt seg og ønsket å møte oss. Vi planla å gjennomføre intervjuet etter rettssaken, slik at både vi og han kunne konsentrere oss om den i første omgang.

Under hovedforhandlingen i Oslo tingrett vinteren 2020 var det viktig for oss å være til stede. Igjen sa vi til den yngste at vi ønsket å intervju ham, men det var først to dager ut i rettssaken at den 15 år gamle gutten ba Harald bli med i ventecella i en av pausene. Der ga han uttrykk for at han var nysgjerrig på hvorfor vi ønsket å snakke med ham. Etter en kort samtale med forsvareren sin, bestemte gutten seg for at han ønsket å la seg intervju og fotograferes.

Guttenes mor og far var kjent med at vi ønsket å intervju sønnene deres. Dette fortalte vi både under fengslingsmøter og under pausene i rettssaken.

For å gjennomføre intervjuet med "Hamza", som på dette tidspunktet satt i varetekt i ungdomsenheten på Eidsvoll, krevde Kriminalomsorgen at vi innhentet et skriftlig samtykke fra foreldrene. Dette måtte gjøres via tolk, var beskjeden fra Kriminalomsorgen. Etter flere runder med foreldrene fikk vi til slutt samtykke til å intervju og fotografere brødrene.

For å være best mulig forberedt, brukte vi mye tid på å formulere spørsmål og vurdere hva vi ønsket at guttene skulle belyse. Samtidig var det viktig at brødrene kjente seg trygge, og at de ikke følte seg angrepet av oss. Vi landet på at vi først og fremst ønsket å høre deres tanker rundt hva som hadde blitt gjort fra skolen, politiets og barnevernets side, hvorfor de hadde endt med en kriminell løpebane og hva som kunne ha vært gjort annerledes.

12. og 19. februar gjennomførte vi intervjuene med brødrene. De ga et unikt innblikk i hvordan to gutter som har begynt med kriminalitet i barneskolealderen tenker.

– Jeg tenkte: «Jeg kan være vill til jeg er 18 år. Det skjer jo ingenting med meg. Institusjon, det er ikke stress», sa Ahmed.

Å rulle opp deres historie krevde både tid og tålmodighet. En medvirkende årsak til at vi til slutt fikk tilgang til kildene, var at vi var tydelige på at vi ville gå i dybden og ta problematikken med ungdomskriminalitet på alvor.

Vi valgte å ikke publisere nyhetssaker om fengslingen, tiltalen eller rettssaken. Til og med etter at et annet mediehus publiserte en nyhetssak om rettssaken, valgte vi å ha is i magen. Det tror vi var en av årsakene til at advokatene mente det var viktig å løfte frem denne saken, se kritisk på systemet som skulle ha fanget opp brødrene og at det var riktig for deres klienter å bidra.

2.4 Barnevernsdokumentene

For å kunne dokumentere brødrenes historie og finne ut hva offentlige instanser hadde foretatt seg, trengte vi barnevernsdokumentene. Av kjennelsene fra Oslo tingrett kom det frem at guttene hadde en lang historikk hos barnevernstjenesten i bydelen sin, noe vi allerede hadde fått nyss om gjennom samtaler med sentrale kilder.

For å skaffe oss disse dokumentene, identifiserte vi hvilke personer vi kunne tenke oss hadde tilgang til dem. Alt fra ansatte i Oslo kommune til Oslo politidistrikt og advokater. Vi mente det ville være lite fruktbart å bruke mye tid og energi på å be om innsyn i disse dokumentene.

I stedet tok vi kontakt med flere personer vi trodde kunne ha tilgang til dokumentene og ba om fysiske møter og/eller telefonsamtaler med dem. 30. september 2019 møtte vi en med tilgang til flere av dokumentene og fikk lese deler av barnevernspapirene. Det var først da det gikk opp for oss hvor mye dokumentasjon som faktisk fantes om disse guttene, og hvor lenge barnevernet hadde satt inn tiltak i familien.

Flere av dem vi møtte avviste oss, men 14. oktober 2019 fikk vi til slutt barnevernsdokumentene fysisk, ikke som PDF-filer.

Til sammen utgjorde barnevernsdokumentene mer enn 1600 sider. I tillegg kom vedtak og saker til Fylkesnemnda. Dokumentene strakk seg fra oktober 2011 til april 2019.

2.5 Å lage en søkbar database

Vi hadde samlet inn to bunker papirdokumenter, en for hver bror. De var høye. Vi forsto raskt at de måtte systemiseres og gjøres søkbare, skulle vi få oversikt over dem. I første omgang startet vi med å kopiere og skanne papirene. Disse ble så fordelt i fire permer, to for hver bror.

Vi brukte mye tid på å sette oss inn i hvordan disse dokumentene var satt sammen. Hvilke som var av interesse og hvilke som vi ikke trengte å bruke mye energi på å saumfare. Vi lærte raskt at alle bekymringsmeldinger måtte leses nøye. Det viste seg også at enkelte dokumenter hadde vedlegg som var læreres håndskrevne notater med observasjoner av brødrene i skolegården.

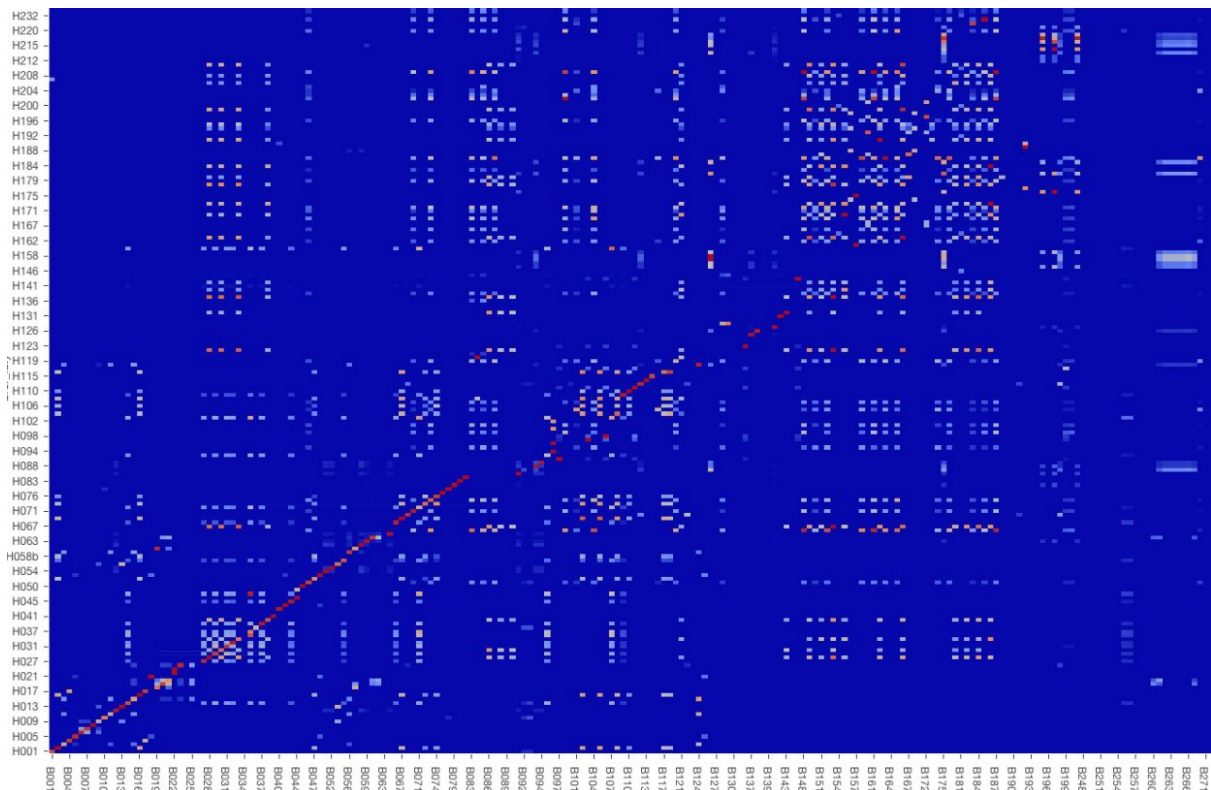
Deretter ble papirene skannet manuelt og klassifisert med en dokument-ID. I et Google sheets noterte vi ned dato, type dokument, avsender og beskrivelse av hva dokumentet inneholdt.

001 - YYYY-MM-DD - type - avsender - filnavnbeskrivelse.pdf

For eksempel: 038 - 2017-07-07 - bekymringsmelding - Oslo politidistrikt - melding etter ran på Grønland.pdf

På dette stadiet ble Fredrik Hager-Thoresen, utvikler i Aftenposten, koblet på. Ved hans hjelp gjorde vi dokumentene maskinlesbare. Det klarte vi ved å gjøre en såkalt OCR-skanning for å ha dem som søkbar tekst. En del av filene inneholdt flere forskjellige saksdokumenter. De ble skilt fra hverandre og omgruppert med riktig metadata.

Det viste seg at en del av de eldste dokumentene var duplikater, for eksempel tilfeller hvor samme bekymringsmelding var blitt sendt som et brev for hver av brødrene. Det var derfor nyttig å skille korrespondansen som dreide seg om "Ahmed" og "Hamza", kalt A og H, eller "A og H sammen" fra hverandre. Fredriks arbeid gjorde at vi kunne kjøre en dokumentlikhetsanalyse (TF-IDF) for å få oversikt over hvilke dokumenter som var nesten identiske. Analysen identifiserte de tilfellene hvor det ble sendt brev med tilnærmet samme innhold til hver av brødrene.

Bildetektst: Alle dokumenter ble vurdert opp mot hverandre for å finne likheter. Den røde linjen indikerer grad av tekstsamsvar mellom A og H sine dokumenter. I begynnelsen var innholdet i dokumentene ofte identisk for begge brødrene, f.eks en og samme bekymringsmelding fra skolen som gjaldt begge to. Men over tid skiller guttenes dokumenter seg mer fra hverandre.

Dokumentene ble vasket for kun å vise det relevante innholdet, altså uten "støy" som informasjon om avsender og kontaktinformasjon. Innholdet ble også analysert og "tagget" basert på innholdet.

Etter noen dager endte vi opp med en database som var klassifisert på en måte som gjorde at vi kunne gjøre spørringer mot all tekst. For eksempel spørre om å få alle

meldinger sendt av barnevernet om en av brødrene. Eller spørre om alle hendelser hvor våpen var involvert.

bror	id	metaref	fellesdok	isodate	event	doktype	avsender	tema	text_maincontents
	014	014H014		2019-12-19	E3	skole bekymringsmelding		Bekymret over atferd og foreldrenes oppfølging	Skolen har gjentatte ganger hatt møter rr
	015	015H015		2020-01-22	E3	skole bekymringsmelding		Undersøkelse iverksettes etter melding	Bekymring vedrørende guttens atferd og
	016	016H016		2020-01-22	E3	skole bekymringsmelding		Tilbakemelding til offentlig melder	BEKREFTELSE PÅ MOTTATT MELDING
	017	017H017		2020-02-05	E3	skole bekymringsmelding		Samtykke til innhentning_utveksling	SAMTYKKE / FULLMAKT Til utveksling i
	018	018H021		2020-02-05	E3	skole bekymringsmelding		Innkalling til møte	Barnevernet kaller inn mor til møte
	018	018H018		2020-02-05	E3	skole bekymringsmelding		Samtykke til innhentning_utveksling	SAMTYKKE TIL INNHENTING AV OPPL
	019	020H019		2020-02-13	E3	skole bekymringsmelding		Anmodning om informasjon	ANMODNING OM INFORMASJON FRA
	020	021H020		2020-02-13	E3	skole bekymringsmelding		Anmodning om informasjon	Hva slags informasjon barnevernet ønsker fra AKS
	022	022H022		2020-02-17	E3	skole bekymringsmelding		Informasjon fra AKS	Team 3 barnevernstjenesten har iverksett
	023	023H023		2020-02-17	E3	skole bekymringsmelding		Informasjon fra skole	begjerte på Aktivitetsskolen den 01.11
	022	022H022		2020-03-07	E3	skole bekymringsmelding		Rapport	Opplysninger vedr. H fra skolen
	023	023H024		2020-03-18	E3	skole bekymringsmelding		Melding om enkeltvedtak	Informasjon til barnevernstjenesten fra skolen
	026	026H026		2020-03-18	E3	skole bekymringsmelding		Tiltaksplan	Elevet startet på skole i slutten a
	024	024H024		2020-03-18	E3	skole bekymringsmelding		Tiltaksplan	Det har skjedd svært lite endring på gutte
	025	025H025		2020-05-22	E3	skole bekymringsmelding		Notat	Vedtatt vedrørende: Oppfølgingsamtaler
	027	027H027		2020-10-14	E4	skole bekymringsmelding 2		Bekymringsmelding	Tiltaksplan for i delmål 1. Mo
	028	028H028		2020-10-17	E4	skole bekymringsmelding 2		Tilbakemelding til offentlig melder	TILTAKSPLAN Barnets navn: [redacted]
	029	029H029		2020-11-13	E5	skole bekymringsmelding 3		Bekymringsmelding	Skolen er sterkt bekymret for de to eldste
	030	030H030		2020-11-17	E5	skole bekymringsmelding 3		Tilbakemelding til offentlig melder	TILBAKEMELDING TIL OFFENTLIG ME
	031	031H031		2020-11-27	E5	skole bekymringsmelding 4		Bekymringsmelding	Det har skjedd svært lite endring på gutte
	032	032H032		2020-11-28	E5	skole bekymringsmelding 4		Bekymringsmelding	Viser til forrige bekymringsmelding datert
	033	033H033		2020-12-03	E5	skole bekymringsmelding 4		Tilbakemelding til offentlig melder	Viser til forrige bekymringsmelding datert
	035	035H035		2021-12-12	E5	skole bekymringsmelding		Bekymringsmelding	TILBAKEMELDING TIL OFFENTLIG ME
	037	037H037		2021-01-15	E5	skole bekymringsmelding		Bekymringsmelding	Bekymret over atferd og foreldrenes oppfølging
	034	034H034		2021-01-21	E5	skole bekymringsmelding		Bekymringsmelding	Bekymret over atferd og foreldrenes oppfølging
	035	035H035		2021-01-21	E5	skole bekymringsmelding		Tilbakemelding til offentlig melder	I dag, onsdag 15.12 hadde kontakti
	036	036H036		2021-03-13	E5	skole bekymringsmelding		Bekymringsmelding	TILBAKEMELDING TIL OFFENTLIG ME

Vi kunne også lage en detaljert hendelseslogg som viste brødrenes kontakt med ulike institusjoner over tid.

Noen av dokumentene inneholdt også oversikt over hendelser der brødrene var i kontakt med politiet. Dermed kunne vi lage en rulleblad-tidslinje og identifisere hvilke aktiviteter brødrene var sammen om, eller hvor de handlet hver for seg.

Dokumentene viste at det tok svært lang tid fra bekymringsmeldinger ble sendt, til enkelte tiltak ble iverksatt. Noe som siden er blitt kritisert av barneombud Inga Bejer Engh.

I løpet av dette arbeidet fant vi ut at Hamza i svært lang tid hadde blitt plassert under det kilder karakteriserte som varetektlignende forhold på Barnevernets akuttinstitusjon for ungdom, Ungdomsakutten. Institusjonen er ment å gi et kortvarig tilbud til barn og unge i en vanskelig livssituasjon. Dokumentene viste også at institusjonen som barnevernstjenesten selv opprettet for brødrene, ikke klarte å håndtere dem. I tillegg oppdaget vi at et barnevernstiltak hadde vært å sende brødrene til Irak sommeren 2019. Bydelen betalte flybillettene.

2.6 Slik fikk vi barnevernstjenesten i tale

Det var derfor svært viktig for oss å få stilt barnevernstjenesten kritiske spørsmål til arbeidet de hadde gjort overfor familien. De hadde også krav på samtidig imøtegåelse til kritikk som fremkom.

Slike kommentarer kunne de ikke gi på grunn av taushetsplikten.

Vi hadde mange møter med lederen for barnevernstjenesten i bydelen. Hun var åpen og innstilt på å forklare deres syn på saken. Men for å få en kommentar, trengte de foreldrenes samtykke. Det var lite sannsynlig at foreldrene ville gi samtykke til fullstendig fritak fra taushetsplikten.

Løsningen ble et delvis fritak fra taushetsplikten, slik at vi kunne stille konkrete spørsmål og be om foreldrenes samtykke til at hun svarte på dem. Vi laget dermed en spørsmålsliste barnevernslederen sendte moren og faren, som de samtykket til at hun kunne svare på. Samtidig ble foreldrene gjort oppmerksomme på at vi hadde tilgang på barnevernsdokumentene.

Vi spurte blant annet barnevernet om hvorfor det ikke ble satt inn andre og mer omfattende tiltak i familien tidligere, og hvordan samarbeidet med foreldrene hadde vært. Vi stilte også en rekke kritiske spørsmål til deres arbeid.

Det var mange tidkrevende runder med barnevernstjenesten om sitatsjekker og diskusjon om formuleringer. Men vi fikk intervju lederen om de viktigste temaene og forelegge henne kritikken. Delvis fritak fra taushetsplikten er et grep vi tror flere kan benytte seg av i saker der de møter på barnevernets strenge taushetsplikt.

2.7 Ny kunnskap: Den spesielle oppbyggingen av Oslos barnevern

Det var viktig å forstå hvordan barnevernstjenesten i Oslo fungerer sammenlignet med resten av landet. Den står i en særstilling fordi både barnevernet i hver bydel og Barne- og familieetaten (BFE) er kommunale. I landet for øvrig er Bufetat statlig. For å innhente kunnskap om systemet, ba vi om en rekke bakgrunnssamtaler med ansatte i BFE, barnevernstjenesten i bydelen der guttene bodde og eksperter på området.

Premisset for disse samtalene var klare: Vi ønsket å lære hvorfor Oslo kommune opererer på en annerledes måte enn resten av landet.

2.8 Kildejobbing i nærmiljøet

Det var åpenbart for oss at vi måtte snakke med personer som hadde hatt med brødrene å gjøre på ulike tidspunkter, for å skaffe oss informasjon som ikke sto i barnevernsdokumentene. For å finne ut hvem vi burde kontakte, kartla vi hvor guttene hadde gått på skole og hvem som hadde vært i kontakt med dem. Her var barnevernsdokumentene til stor hjelp, særlig bekymringsmeldingene fra skolene til barnevernstjenesten.

Til slutt satt vi igjen med et regneark med over 60 potensielle kilder. Det var alt fra FAU-ledere til miljøarbeidere, sosiallærere, politibetjenter og rektorer.

Vi fordelte de mest aktuelle kildene mellom oss og tok kontakt med dem. Enkelte kunne gi oss verdifull informasjon om brødrene eller møter med barnevernet, samt dele sin oppfatning av hva som hadde gått galt og hvorfor ingen hadde klart å stanse dem. Mange av dem vi tok kontakt med, var positive til vårt arbeid, men samtidig bekymret over brødrenes utvikling. Flere vi snakket med fryktet hevnaksjoner fra dem.

2.9 Regnestykket: Hvor mye koster ungdomskriminelle samfunnet?

Som et ledd i arbeidet, ønsket vi å få frem hvor mye ressurser samfunnet hadde brukt på Hamza og Ahmed. Både i rene kostnader og i form av arbeid fra politiet, skolene og barnevernet.

Hvor mange årsverk barnevernstjenesten og Oslo politidistrikt hadde brukt på brødrene, viste seg nærmest umulig å dokumentere. Men etter hvert identifiserte vi flere konkrete tiltak som det var mulig å finne ut hva hadde kostet.

2.9.1 Barnevernets akuttinstitusjon for ungdom

I Oslo kommune er det Barne- og familieetaten (BFE) som kommer med tilbud om institusjonsplass, men det er opp til bydelene å godta tilbudet. Gjennom barnevernsdokumentene visste vi at brødrene til sammen hadde fem opphold på Ungdomsakutten. Dokumentene viste også når de ankom og når de ble overført eller sluppet ut. Vi ba derfor BFE om å gi oss døgnprisen ved institusjonen. Den lå på 15.240 kroner.

Dette gjorde det mulig for oss å slå fast at brødrene totalt hadde tilbrakt 223 dager der og at det hadde kostet barnevernstjenesten i bydelen 3.383.280 kroner.

I tillegg ba vi om en sammenstilling av data fra BFE over antall barn som hadde blitt plassert ved Ungdomsakutten etter [barnevernsloven § 4-25](#) i perioden 2017 til 2019. Ettersom vi hadde identifisert hvor lenge brødrene hadde vært plassert der, kunne vi slå fast at ingen hadde vært tvangsplassert der lenger enn Hamza.

Vi er ikke kjent med at det er gitt innsyn i antall ungdommer plassert på Ungdomsakutten før.

Vi avdekket også at 14 år gamle Hamza ble plassert der i totalt 170 dager. Ingen andre har bodd så lenge på institusjonen. Samt at kriminaliteten som ble begått på Tøyen og Grønland falt når de to brødrene enten var i utlandet, på institusjon eller i satt i varetekt.

2.9.2 Oslo kommune opprettet en egen institusjon for brødrene

Våren 2019 ble det opprettet en egen institusjon i regi av BFE for å håndtere de to brødrene. Vi ba derfor om innsyn hos etaten for å få vite totalsummen for oppholdet der.

7. februar 2020 fikk vi innsyn. Der kom det frem at brødrenes opphold på institusjonen som ble opprettet for dem, hadde kostet 3.264.300 kroner.

2.9.3 Flybilletter til Irak

Høsten 2019 fikk vi vite at guttene hadde blitt sendt til Irak den sommeren.

19. desember 2019 sendte vi en innsynsbegjæring til bydelen brødrene bodde i. Vi ba om innsyn i alle flybilletter som gjaldt reiser ut av Norge og som hadde blitt kjøpt i den aktuelle perioden. Vi ba om avreisedato, antall billetter, antall reisende, destinasjon og pris pr. billett.

16. januar 2020 fikk vi innsyn. Totalt hadde bydelen kjøpt 10 billetter til Irak, til en samlet sum av 172.000 kroner.

2.9.4 Varetekt og soning ved ungdomsenhetene

Da brødrene høsten 2019 ble satt i varetekt, ble de plassert ved landets to ungdomsfengsler i Bergen og på Eidsvoll. Ettersom vi visste når guttene ble plassert der og etter hvert hvor lenge de kom til å sitte i varetekt eller sone, kunne vi regne ut hvor mye dette kom til å koste samfunnet: 9.820.000 kroner.

Vi hentet også inn salærene fra forsvarsadvokatene, bistandsadvokaten til ransofferet og tolkene fra hovedforhandlingen. I tillegg søkte vi innsyn i avtalen barnevernstjenesten hadde inngått med et privat barnevernsforetak som skulle benyttes høsten 2019 og videre i 2020. Denne avtalen var på minst 1.222.036 kroner.

Til slutt kunne vi konkludere med at brødrene i løpet av noen få år hadde kostet samfunnet minst 20 millioner kroner.

3. Etiske utfordringer

I arbeidet med saken var det mange presseetiske hensyn som måtte diskuteres og ivaretas. Først og fremst at det dreide seg om to tenåringer som både var ofre for en systemsvikt og samtidig gjerningspersoner som hadde begått kriminalitet og vold.

I VVP står det at unge lovovertridere og barn skal omtales med varsomhet: "Når barn omtales, er det god presseskikk å ta hensyn til hvilke konsekvenser medieomtalen kan få for barnet. Dette gjelder også når foresatte har gitt sitt samtykke til eksponering. Barns identitet skal som hovedregel ikke røpes i familietvister, barnevernssaker eller rettssaker."

3.1 Anonymisering

Vi ble derfor tidlig enige om at brødrene skulle omtales anonymt. I tillegg til å gi dem fiktive navn, ville vi anonymisere bydelen de bodde i og skolene de hadde gått på. Dermed måtte også barnevernstjenesten som hadde ansvaret for å gi familien oppfølging og hjelp, anonymiseres.

Da vi gjennomgikk saken med gravesjef og to redaktører før publisering, fjernet vi enda flere detaljer. Men vi landet på å ha med at foreldrene kom til Norge på 1990-tallet og at guttene hadde innvandrerbakgrunn fra Irak. Vi tror det hadde betydning for at de følte seg utenfor på skolen og i nabolaget. Det var også viktig for oss å stille spørsmål ved at barnevernet sendte guttene til Irak sammen med moren sommeren 2019, som et barnevernstiltak.

3.2 Ivaretagelse av guttene

Da vi til slutt fikk intervjuet brødrene, var premissene klargjort og forsvarsadvokaten deres til stede. Både brødrene og advokatene fikk lese saken, se bildene og komme

med innspill på fakta i innholdet før publisering. En episode brødrene opplevde som ekstra belastende, ble tonet ned.

3.3 Samtykke fra foreldre

For å få intervjuet den yngste i ungdomsfengselet, krevde Kriminalomsorgen som sagt at vi innhentet et skriftlig samtykke fra foreldrene. De har foreldreansvar for begge guttene frem til de blir 18 år.

Moren var skeptisk til å gi skriftlig samtykke til et intervju med yngste sønn i fengselet, men møtte oss for å drøfte det. Vi forklarte hvorfor vi syntes det var viktig at sønnene fikk komme til orde og at de selv ønsket det. Vi forklarte også hvorfor vi mente saken hadde stor samfunnsmessig interesse. Til slutt skrev hun under på tillatelsen.

Det er imidlertid viktig å huske at skriftlige avtaler er juridisk bindende. Inngår man slike avtaler, beveger man seg over fra presseetikken til jussen. Ordlyden i dem, blir derfor svært viktig. Kan man "nøye seg med presseetikken", er det ofte det beste, var et faglig råd vi fikk og gjerne deler.

Verken moren eller faren ønsket å la seg intervjuet. Under utskrivningen la vi derfor vekt på å få frem deres synspunkter på skolen, barnevernet og politiet, som vi fant referert i barnevernsdokumentene. Det bidro til å balansere saken. I tillegg fikk de kommentere den via advokatene sine.

Også foreldrene og deres advokater fikk lese saken og se bildene før publisering. De hadde noen få innvendinger til teksten, som vi tok hensyn til. Både advokatene og moren mente imidlertid at bildene var for gjenkjennelige. Fotograf Stig B. Hansen anonymiserte dem da ytterligere, og vi gikk flere runder med mor og hennes advokat før vi publiserte bildene.

3.4 Tilgang til barnevernsdokumenter uten samtykke

Gjennom barnevernsdokumentene fikk vi svært inngående informasjon om guttene og familien deres.

Vi vurderte det som lite sannsynlig at brødrene eller foreldrene ville ha delt disse dokumentene med oss. En dokumentlekkasje var derfor den eneste måten vi kunne få tilgang til dem på. Uten denne informasjonen ville vi ikke vært i stand til å fortelle guttenes historie. Men hvordan skulle vi forvalte det som sto i barnevernspapirene?

Vi kom til at vi måtte behandle innholdet i dokumentene med stor varsomhet. Vi tok for eksempel ikke med beskrivelser av private forhold som kunne virke støtende eller ekstra belastende for de involverte.

4. Formidling

Vi forstod at vi satt med en spesiell historie. Samtidig var den lang og kompleks. Hvordan skulle vi presentere historien om *To brødre* på en måte som gjorde at leserne hang med?

Vi bestemte oss for å skrive i en fortellende form og la vekt på å finne de viktigste scenene som kunne beskrive deres barndom, skolegang og vei inn i kriminaliteten. Vi hadde mye å ta av og måtte prioritere hardt.

4.1 Kapitler og bokmerkefunksjon

Den ferdige dokumentaren ble likevel på over 50.000 tegn. Reportasjen ble trykket over 21 sider i A-magasinet, som også distribueres i Schibsteds regionaviser Bergens Tidende, Stavanger Aftenblad og Fædrelandsvennen. På den måten nådde vi flere papirlesere og fikk utnyttet featureformatet og dets store bildeflater.

For å strukturere teksten og gi leserne noen pusterom, valgte å dele saken inn i fem kapitler, som vi innledet med en prolog og avsluttet med en epilog. Hver del fikk sitt eget tema, fra barnevernets rolle til rettssaken, og sluttet med en cliffhanger som skulle gi lyst til å lese videre.

Digitalt ønsket vi å hjelpe leserne. Kunne de gå ut av teksten og så komme inn igjen senere der de stoppet å lese? Vi koblet på Aftenpostens utvikler Torstein Ringnes og løsningen ble en bokmerkefunksjon. Inspirasjonen hentet vi fra strømmetjenester som Netflix. Enkelt forklart vil det si at om du kun rakk å lese litt uti kapittel 3, kom du tilbake dit neste gang du åpnet artikkelen. Vi benyttet oss av funksjonen `localStorage` som alle har i nettleseren sin. Aftenposten hadde ikke brukt en slik løsning før.

4.2 Dokumenthaugen som vokser

Det slo oss hvor mange bekymringsmeldinger barnevernet hadde mottatt om guttene i årenes løp. Det var noe vi ville bruke i den digitale historiefortellingen. Samtidig som vi ville vise noen utdrag fra bekymringsmeldingene, ønsket vi å få frem mengden. Ved at Torstein laget en visuell papirbunke som ble stablet litt og litt høyere etterhvert som brødrenes historie ble fortalt, håpet vi leseren fikk et godt inntrykk av hvor mye 112 bekymringsmeldinger faktisk er. I tillegg ble dokumentene i papirbunken markert med det som skal etterligne en post-it-lapp, så du kan se andel meldinger fra skole og politi og andre.

4.3 Ikke tradisjonelle pressebilder

Vi ønsket å ha et gjennomgående visuelt uttrykk. Reporterne jobbet derfor tett med A-magasinet fotograf Stig B. Hansen. Vi skulle ha startbilder til hvert kapittel som illustrerte "åstedet". De fleste bildene skulle dessuten være anonyme.

Stig ønsket at bildene skulle ha en egen følelse og nerve. Målet var at de skulle være mer som små "kunstverk" enn tradisjonelle pressebilder. Han brukte ulike fargefiltre som han holdt foran deler av objektivet, noe som ga bildene forskjellig farge.

Fargefiltrene og komposisjonen gjorde at bildene fikk et felles uttrykk. Det mest krevende var å få alle bildene til å ha samme følelse og tonalitet og å anonymisere guttene helt.

Stig brukte teknikken med fargefiltre også når han fotograferte brødrene. Hamza og Ahmed ble fotografert på hvert sitt sted, henholdsvis på et møterom i fengselet og et møterom hos advokaten. På forhånd hadde han planlagt at bildene skulle kopieres sammen digitalt til ett bilde i etterkant. Derfor hadde han laget skisser som viste hvordan guttene skulle stå, blant annet for å få plass til A-magasinet logo og tittel. Bildet ble også merket som en montasje.

Salgs- og lesertall tyder på at løsningen vår virket interessevekkende. Hovedsaken, som ble publisert bak mur, solgte alene 577 abonnement. Det gjør den til en av Aftenpostens mest solgte saker i 2020, med over 120.00 visninger. Mange måtte lese videre, og saken fikk en samlet fullførtgrad på hele 52 prosent, noe som ikke er gitt i lange gravesaker.

5. Funn

Dette er våre viktigste funn:

Barnevernet brukte for lang tid: I lang tid satset bydelsbarnevernet på dialog og samarbeid med familien. Våre saker viste at barnevernet ikke satte inn kraftfulle tiltak i familien tidlig nok. Da de økte innsatsen, var det for sent.

Politiet kjenner seg maktesløse overfor yngre kriminelle: Guttene brukte det faktum at de var under 15 overfor politiet. De visste at de var for unge til å bli pågrepet og siktet for kriminelle forhold. Gang på gang kjørte politiet dem hjem til foreldrene. Men de kunne gjøre lite annet enn å innkalle til bekymringsamtaler. Til slutt passerte de den kriminelle lavalderen og risikerte i verste fall fengselsstraff.

Dårlig samarbeid skole/barnevern og politi/barnevern: Vår gjennomgang av bekymringsmeldinger og andre dokumenter viste at skolen syntes barnevernet gjorde for lite, mens barnevernet mente at skolen måtte ordne opp i problemer guttene skapte på skolen selv. Barnevernet og politiet samarbeidet noen ganger godt. Men flere i politiet uttrykker frustrasjon over at barnevernet ikke tar tak i guttenes problemer og får dem bort fra gaten. Barnevernet på sin side mener politiet noen ganger fotfulgte guttene unødig.

Stadig flere i ungdomsfengsel er fra Oslo: Etter at vi ba om en sammenstilling av data fra Kriminalomsorgen, fant vi ut at en stadig større andel av ungdommene som soner eller sitter i varetekt ved landets to ungdomsfengsler, kommer fra Oslo.

Kriminaliteten falt: I løpet av rettssaken kom det frem at politiets interne rapporter viste at kriminaliteten på Tøyen og Grønland sank med 40 prosent når de to brødrene enten var på institusjon, i Irak eller i varetekt. Politiet mente at guttene ikke bare begikk kriminalitet selv, men bidro til at andre ungdommer også begikk straffbare handlinger.

Plassert på Ungdomsakutten for lenge: Våre funn viste at fra 2017 til 2019 ble barn og unge 23 ganger plassert på det kortvarige institusjonstilbudet over lengre perioder enn det ekspertene mener er tilrådelig. Etter publisering har Fylkesmannen kommet med kritikk rundt plasseringen av Hamza på Ungdomsakutten.

Sendt til Irak: Vi avdekket at barnevernet brukte en reise til foreldrenes hjemland som barnevernstiltak for Ahmed og Hamza. Det fikk sterk kritikk av Fylkesmannen, som så alvorlig på at det offentlige har bistått unge og deres familier med å reise til utlandet for å oppholde seg der når det er konkludert med at ungdommene hadde behov for hjelp etter barnevernloven. De skriver at alvoret ikke blir mindre av at utenlandsoppholdet ser ut til å være motivert av manglende institusjonstilbud i Norge.

Mangler tiltak for barn og unge med atferdsvansker i Oslo: I resten av landet kan familier med ungdom som har alvorlige atferdsvansker, få tilbud om spesialteam som følger dem tett opp. Men ikke i Oslo. Fagfolk fra Nasjonalt utviklingscenter for barn og unge (Nubu) mente det var provoserende og unødvendig at de to guttene og familien deres ikke fikk bedre hjelp. De påpekte at det finnes tiltak som kan hjelpe ungdom med alvorlige atferdsvansker, men at Oslo ikke vil ta dem i bruk. Et av tiltakene er multisystemisk terapi (MST). Men Oslo vil heller utvikle sine egne tiltak.

Mangel på egnede institusjoner i Oslo: I Oslo er det barneverntjenesten i hver av de 15 bydelene som betaler hele regningen for oppholdet ved en institusjon. I resten av landet betaler det kommunale barnevernet en egenandel på ca. 2500 kroner dagen, mens det statlige barnevernet Bufetat betaler resten. I brødrenes tilfelle takket bydelen nei til flere tilbud fordi de mente de ikke holdt mål. Til slutt opprettet BFE en egen institusjon for de to brødrene i et annet fylke.

Ordinære institusjoner ikke nok for ungdomskriminelle: Institusjonen kommunen opprettet for brødrene, klarte ikke å forhindre at Ahmed rømte flere ganger. Hamza rømte før han ble plassert der. Det var først i ungdomsfengselet at rammene rundt guttene var så strenge og ressursene så gode at de kunne få konsentrert seg om skole og fritidsaktiviteter. Flere som arbeider med ungdomskriminelle, mener ungdomsfengsel eller lukkede institusjoner med bevegelsesrestriksjoner må til for å få ungdom ut av kriminalitet.

6. Konsekvenser

Konkluderte med lovbrudd: I etterkant av publiseringen har Fylkesmannen i Oslo og Viken konkludert i sin tilsynssak mot Oslo kommune. De fant at barnevernstjenesten i bydelen har brutt loven i oppfølgingen av brødrene. Guttene har ikke fått nødvendig hjelp og omsorg til rett tid av bydelsbarnevernet. Bekymringsmeldinger er ikke fulgt opp som forventet.

Fylkesmannen konkluderer med at også Barne- og familieetaten i Oslo har brutt loven gjennom manglende institusjonstilbud, uforsvarlig saksbehandling og mangelfull dokumentasjon.

Nye straffereaksjoner på høring: Siden publiseringen har Justis- og beredskapsdepartementet sendt på høring en rekke forslag til [endringer i strafferettslige reaksjoner og tvangsmidler for ungdommer](#). Blant forslagene fra departementet er fotlenke på barn, en kombinasjon av ungdoms- og fengselsstraff og økt bruk av tvang.

Diskusjon om nye tiltak: Justispolitiske talspersoner fra de største politiske partiene tok til orde for bootcamp eller arbeidsleir for unge under den kriminelle lavalder (Frp) og lukkede barnevernsinstitusjoner hvor det er mulig å låse dørene (Ap), (H).

Politisk innrømmelse: Etter publisering erkjente byråd for oppvekst og kunnskap Inga Marte Thorkildsen (SV) at mye hadde gått galt i saken til de to brødrene. At barnevernstjenesten i bydelen sendte dem til Irak på kommunens regning, beskrev hun som "veldig spesielt".

Kritikk fra opposisjonen: Opposisjonen i Helse- og sosialutvalget (Høyre og Frp) har stilt en rekke spørsmål til byråden og bedt henne orientere om mye av det vi har avdekket. Det er også satt i gang kartlegginger, blant annet av hvor mange barn fra de 15 bydelene som har reist til familiens opprinnelsesland med bistand fra barneverntjenesten.

Høyre-politiker James Stove Lorentzen og leder i Helse- og sosialutvalget, Aina Stenersen (Frp), har fulgt opp sakene. Der har dekingen vår flere ganger vært utgangspunkt for spørsmål byråd Inga Marte Thorkildsen har måttet svare på. Lorentzen sier i ettertid: *"Aftenpostens artikler om de to brødrene og etterspillet har hatt alt å si. Politikerne i bystyret hadde ikke fått denne informasjonen fra noen andre enn pressen. Når vi hører om enkeltpersoner, så får vi svar av byråden om at hun ikke kan kommentere enkeltsaker, og det er jo korrekt. Derfor er det så viktig at pressen løfter frem disse sakene, da kan vi ta tak i dette og komme med forslag, samt utfordre «makta».*

Stenersen sier at sakene om To brødre var og er svært viktig for arbeidet med barnevern og ungdomskriminalitet i Helse- og sosialutvalget i Oslo bystyre.

7. Avslutning

Hovedsaken om *To brødre* ble publisert 29. april 2020. Siden har vi fulgt opp gjennom 17 artikler til. Vi har undersøkt og funnet svikt ved mange sider ved apparatet som skal fange opp barn som er på vei ut i kriminalitet.

Sakene våre har skapt debatt og engasjement. Både i andre aviser, på debattplass i Aftenposten og i to debatter i Dagsnytt 18. ([13. mai](#) og [19. mai](#)). [Kriminalitetsforebygging.no](#), som drives av sekretariatet for konfliktrådene, har omtalt saken som systemsvikt.

I dommen mot de to brødrene får Oslo kommune sterk kritikk:

«Retten ser med stort alvor på hvordan Hamzas og Ahmeds oppvekst har vært, og hvordan det offentlige ikke har kommet i posisjon til å få hjulpet dem ut av den lite konstruktive veien de har gått», skriver dommerne.

For dem fremstår det som om guttene har vært «ute av kontroll og ute av alle offentlige systemer og hjelpeinstanser, og at de i stor grad har vært overlatt til seg selv og gatas justis».

De setter spørsmålstejn ved at brødrene skal fortsette å bo i Oslo og frykter at det vil gå svært dårlig med dem.

Også barneombudet er bekymret:

– Oslo burde være best i landet på barnevern for unge lovbytere. Det tror vi dessverre ikke de er i dag, uttalte barneombud Inga Bejer Engh.

Aftenpostens dekning av brødrene er ikke over.

8. Vedlegg

Vedlegg 1. Lenke til alle publiserte saker i prosjektet *To brødre* på [aftenposten.no](https://www.aftenposten.no)

- **29. apr. 2020:**

2 Brødre

Kapittel 1: Utenfor

<https://www.aftenposten.no/amagasinet/i/0nyWvg/to-broedre>

Kapittel 2: I politiets søkelys

<https://www.aftenposten.no/amagasinet/i/wPGxd4/i-politiets-soekelys>

Kapittel 3: Innesperret

<https://www.aftenposten.no/amagasinet/i/K3mGLE/innesperret>

Kapittel 4: Ut av landet

<https://www.aftenposten.no/amagasinet/i/Oobwrg/sendes-til-irak>

Kapittel 5: Dømt

<https://www.aftenposten.no/amagasinet/i/vQ7xkX/doemt>

- **1. mai 2020:**

Barne- og familieministeren: – Opprørt over historien til de to brødrene

<https://www.aftenposten.no/norge/i/LA7IMJ/barne-og-familieministeren-opproert-ov-historien-til-de-to-broedre>

- **2. mai 2020:**

Barneombudet om kriminell ungdom: – Noen ganger må barnevernet sette hardt mot hardt overfor foreldre

<https://www.aftenposten.no/norge/i/y3dWbE/barneombudet-om-kriminell-ungdom-noen-ganger-maa-barnevernet-sette-h>

- **3. mai 2020:**

Byråden om at barnevernet sendte to kriminelle brødre til Irak på kommunens regning: – Veldig spesielt

<https://www.aftenposten.no/norge/i/dOeRL1/byraaden-om-at-barnevernet-sendte-to-kriminelle-broedre-til-irak-paa-komm>

- **8. mai 2020:**

Ungdom tvangsplassert på akuttinstitusjon i flere uker: – Uakseptabelt, mener professor i barnerett

<https://www.aftenposten.no/norge/i/kJrPka/ungdom-tvangsplassert-paa-akuttinstitusjon-i-flere-uker-uakseptabelt>

- **9. mai 2020:**

Kommunens nye prestisjeinstitusjon er ennå ikke tatt i bruk av unge gjengangere

<https://www.aftenposten.no/norge/i/Jo8RX7/kommunens-nye-prestisjeinstitusjon-er-ennaa-ikke-tatt-i-bruk-av-unge-gj>

- **10. mai 2020:**

Gutter fra Oslo fyller opp ungdomsfengslene

<https://www.aftenposten.no/norge/i/7001r9/gutter-fra-oslo-fyller-opp-ungdomsfengslene>

- **10. mai 2020:**

Ber byråden finne ut om flere Oslo-barn sendes til foreldrenes hjemland på barnevernets regning

<https://www.aftenposten.no/oslo/i/BR9q5v/ber-byraaden-finne-ut-om-flere-oslo-barn-sendes-til-foreldrenes-hjemlan>

- **12. mai 2020:**

Dette vil politikerne gjøre for å stoppe unge kriminelle

<https://www.aftenposten.no/norge/i/4qeQP6/dette-vil-politikerne-gjoere-for-aa-stoppe-unge-kriminelle>

- **14. mai 2020:**

Her soner barn sammen med voksne

<https://www.aftenposten.no/norge/i/GGLJdl/her-soner-barn-sammen-med-voksne>

- **19. mai 2020:**

Mobbeombudet i Oslo får inn stadig flere meldinger om sårbare barn som reagerer med å trakassere andre.

<https://www.aftenposten.no/norge/i/0ndo9G/da-den-ynngste-av-de-to-broedrene-tok-kvelertak-paa-soennen-hans-holdt-fa>

- **22. mai 2020:**

Fagfolk kritiserer Oslo kommune: – Unge lovbytere burde få bedre hjelp. Tiltakene finnes.

<https://www.aftenposten.no/norge/i/wPq1wd/fagfolk-kritiserer-oslo-kommune-unge-lovbrytere-burde-faa-bedre-hjel>

- **24. mai 2020:**

Teamet i Bærum jobber tett med familier der barn er utsatt for vold og omsorgssvikt. De klarer å hjelpe mange.

<https://www.aftenposten.no/norge/i/qLqqE1/teamet-i-baerum-jobber-tett-med-familier-der-barn-er-utsatt-for-vold-og>

- **7. juni 2020:**

Ekskriminelle reagerer på manglende vilje til å styrke ungdomsfengslene: – Langt fra godt nok

<https://www.aftenposten.no/norge/i/xPLzbG/ekskriminelle-reagerer-paa-manglende-vilje-til-aa-styrke-ungdomsfengslen>

- **1. juli 2020:**

De to brødrene var blant Oslos tyngste ungdomskriminelle. Etter fem måneder med tiltak fra barnevernet er den eldste fengslet på nytt.

<https://www.aftenposten.no/norge/i/b5EQjq/de-to-broedrene-var-blant-oslos-tyngste-ungdomskriminelle-etter-fem-maa>

- **5. aug. 2020:**

Fylkesmannen om behandlingen av de to ungdomskriminelle brødrene: Oslo brøt loven

<https://www.aftenposten.no/norge/i/jdo3Ag/fylkesmannen-om-behandlingen-av-de-to-ungdomskriminelle-broedrene-oslo>

- **8. aug 2020:**

I flere tilfeller har det gått for lang tid før gode nok tiltak er kommet på plass for ungdomskriminelle. Det konstaterer Fylkesmannen.

<https://www.aftenposten.no/norge/i/VbKBOp/barneombudet-oslo-burde-vaere-best-i-landet-paa-barnevern-for-unge-lo>

- **27. oktober 2020:**

«Ahmed» fikk ikke begynne på skolen han fikk plass på. Risikoen ved å ha ham som elev var for stor.

<https://www.aftenposten.no/norge/i/dlO4MO/ahmed-fikk-ikke-begynne-paa-skolen-han-fikk-plass-paa-risikoen-ved-a>

Vedlegg 2. To brødre fra A-magasinet 30.04.2020

Vedlegg 3. Aftenposten og A-magasinet forside 30.04.2020